Statsforvalteren i Møre og Romsdal

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16, og endret i medhold av § 18. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Denne tillatelsen er ajourført per 01.12.2025 og erstatter tidligere tillatelse.

Hvis den driftsansvarlige[1] ønsker å foreta endringer i driften, råvarer eller innsatsstoffer som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten, og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må den driftsansvarlige i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal den driftsansvarlige sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Driftsansvarlig	Sibelco Nordic AS avd. Åheim
Postadresse	Åheim, 6146 Vanylven
Org. nummer	965724737
NACE-kode og bransje	08.910 Bryting og utvinning av kjemiske mineraler og gjødselsmineraler
Kategori for virksomheten[2] / Type virksomhet	Mineralsk industri, unntatt pukkverk
Beliggenhet/gateadresse	Åheim
Kommune og fylke	Vanylven, Møre og Romsdal
Lokalisering av virksomheten	UTM sone 32, øst: 317933, nord: 688372
Gård og bruksnummer	45/4

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2013.0038.T		Anleggsnummer: 1511.0004.01
Tillatelse første gang gitt: 19.11.2013	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret: 18.06.2026
Christian Dahl underdirektør		Lisa Thorstensen overingeniør

[1] I dette dokumentet menes:
virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet
driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

[2] Jf. forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring
1	01.12.2025	Deling av tillatelse, der Betkler AS skal drifte ildfastform produskjonene i en ny tillatelse. Fjernet våtvasker da denne er opplyst tatt ut av drift. Oppdatert til gjeldende mal.
2	18.06.2026	Rettinger av skrivefeil og fjerning av vilkår som ikke er relevant for bedriften

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av olivinsand. Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av inntil 5 500 000 tonn pr. år.

Tillatelsen gjelder produksjonsområdet på Åheim, Gusdalen steinbrudd og Åhaugen massedeponi for mineralavfall.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning

Den driftsansvarlige skal redusere utslippene fra virksomheten så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også å redusere utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for i tillatelsen etter forurensningsloven.

Ved reduksjon av produksjonsnivået i produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal reduksjonen som et minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr

Ved utskifting av utstyr skal det nye utstyret være i samsvar med beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning og annen negativ innvirkning på miljøet.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

Den driftsansvarlige skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Den driftsansvarlige skal sørge for system og rutiner for vedlikehold, og dette skal kunne dokumenteres..

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger

Kilde	**Komponent**	**Utslippsgrenser** (midlingstid)	**Merknad**
Avrenning fra sedimentbaseng	Suspendert stoff	1. ikke nedslamming i resipient 2. 50 mg/l	Ukentlige prøver* på fast prøvedag med observasjon i resipienten
Oljeutskiller	Olje	10 mg/l	Prøvetakingshyppighet angis i måleprogram

** Ukentlige driftsprøver for oppfølging av bassengene. Månedlige prøver skal være kvalitetssikret. Se Forurensningsforskriftens §§ 30-9 og 30-10.*

Forurensningsmyndigheten kan på bakgrunn av ny kunnskap fastsette en mer presis og eventuelt også strengere regulering.

3.1.1 Utslippsreduserende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra vaskeplasser, verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet.

3.2 Utslippspunkt for prosessavløp

Prosessvann fra Gusdal brudd føres til Gusdalelva som via Åheimselva løper ut i Vanylvsfjorden.

Prosessvann fra Åheim produksjonsanlegg føres ut i Vanylvsfjorden.

Utslippet skal foregå på en slik måte (for eksempel gjennom bruk av diffusor, rørutforming og utslippshastighet) at innblandingen i vannmassene blir best mulig.

Utlegging av utslippsledning eller lignende tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av den kommune der tiltaket skal settes i verk, jf. havne- og farvannsloven[3].

[3] Jf. lov om havner og farvann av 21.06.2019 nr. 70 § 14

Hvis den driftsansvarlige ønsker å endre utslippspunktet som beskrevet i 3.2, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens punkt 3.2, må den driftsansvarlige avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

3.3 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann.

4 Utslipp til luft

4.1 Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsgrenser gjelder:

Utslipps-komponent	**Utslippskilde**	**Utslipps-grenser**	**Midlings-tid**	**Merknad**
Støvnedfall	Knusing*** og tørking	5 g/m2	30 dager	Rapportering på målepunkter: -Punkt 13 v/nabo (SØ) Prestebakken 2 -Punkt 15 v/Åheim Barnehage (Ø-NØ) Prestebakken 4 -Punkt 17 v/nabo (Ø) Prestebakken 62
Støv	Filterutløp for knusing og tørking	25 mg/Nm3		Rapportering på målepunkter: Filter F001, F009, F014, F015, F017

* Energiproduksjon: Skal måles årlig. Øvrige krav; se forurensningsforskriften § 27-6 pkt. c
** Jf. forurensningsforskriften 15A. Påslipp
*** Knusing: Øvrige krav; se forurensningsforskriften § 30-9 pkt. a

4.1.1 Utslippsreduserende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.2 Krav til utslippspunkter

Avgasser fra eksisterende anlegg/prosessenheter tillates ledet ut gjennom utslippssystem med de utslippspunkter/-høyder som vist i tabellen. Høydene i tabellen er ikke angitt eksakt.

Filter nummer	**Utblåsningshøyde over bakke (m)**
F001	32
F009	32
F014	8

F015	8
F017	35

For nye utslippspunkter skal det foretas spredningsberegninger som viser maksimale bakkekonsentrasjoner av relevante forurensningskomponenter under de mest ugunstige spredningsforhold. Både bidraget fra nye utslippspunkter og fra eksisterende kilder, samt bakgrunnsnivå, skal synliggjøres. Konsentrasjonene skal vurderes i forhold til forurensningsforskriftens kapittel 7 eller andre relevante normer og retningslinjer for luftkvalitet. Spredningsberegningene skal foretas av en uavhengig og kompetent aktør og skal forelegges Statsforvalteren i god tid før byggestart. Statsforvalteren kan om nødvendig stille nærmere krav til plassering og høyde på nye utslippspunkter.

Hvis den driftsansvarlige ønsker å endre utslippspunkter som beskrevet i 4.2, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i punkt 4.2, må den driftsansvarlige avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

5 Forurensning av grunn, grunnvann og sedimenter

Den driftsansvarlige skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetens område og forurensede sedimenter utenfor virksomhetens område, herunder faren for spredning. Den driftsansvarlige skal vurdere behovet for undersøkelser og tiltak.

Graving i forurenset grunn på virksomhetens område krever tillatelse etter forurensingsloven § 11.

6 Kjemikalier

Den driftsansvarlige skal etablere et system for å vurdere substitusjon av kjemikalier som brukes i virksomheten. Systemet skal dokumentere de vurderinger som er gjort for å oppfylle substitusjonsplikten.

7 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl.19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn-/heilagdagar (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens område likevel ikke omfattet av grensene.

Den driftsansvarlige skal utarbeide støysonekart for sin virksomhet som viser støyutbredelsen i røde og gule soner i tråd med Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442 (kap. 2.2.1) samt soner med støynivå tilsvarende grenseverdiene gitt i tillatelsen. Kartene skal sendes kommunen og forurensningsmyndigheten og skal holdes oppdatert.

8 Energi

8.1 Energiledelse

Den driftsansvarlige skal ha et system for energiledelse for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i virksomhetens internkontroll[4], og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse (NS-EN ISO 50001)

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Den driftsansvarlige skal i størst mulig grad sørge for å utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Den driftsansvarlige skal gjennom tiltak på eget område legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig eller medfører uforholdsmessige store omkostninger.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. punkt 11.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

[4] Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften[5].

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

9.2 Avfallhåndteringsplan for mineralavfall

Virksomheten skal utarbeide en avfallhåndteringsplan. Avfallshåndteringsplanen skal utarbeides etter kriterier satt i avfallsforskriftens §17, §17-7.

Oppdatert forslag til avfallshåndteringsplan skal sendes Statsforvalteren i Møre og Romsdal innen 1.7.2026.

10 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

10.1 Utslippskontroll

Den driftsansvarlige skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft, vann og støy. Dette gjelder utslipp av:

a) komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tillatelsen eller i forskrift
b) andre komponenter som kan ha miljømessig betydning

For utslipp av komponenter som er regulert i tillatelsen skal den driftsansvarlige årlig foreta en vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 10.4.

10.2 Kvalitetssikring av målinger for utslippskontroll

Den driftsansvarlige skal kvalitetssikre målinger, måleutstyr og metoder slik at de gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp. Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Følgende punkter skal oppfylles for å sikre forsvarlig kvalitetssikring av målinger for utslippskontroll:

a) Målingene skal utføres etter Norsk standard. Dersom norsk standard ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Den ansvarlige for virksomheten kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Den driftsansvarlige må i slike tilfeller dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.

[5] Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

b) Dersom volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne, skal det brukes akkrediterte laboratorier og tjenester såfremt slike akkrediterte tjenester finnes.
c) Dersom den driftsansvarlige selv analyserer parametere som er regulert med grenseverdier, skal den delta i sammenlignende laboratorieprøving og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium. Frekvensen skal begrunnes.
d) Den driftsansvarlige skal jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver.
e) Måleutstyret skal jevnlig kontrolleres og kalibreres.
f) Den driftsansvarlige skal vurdere usikkerheten ved alle trinnene i målingene og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå.

10.3 Program for utslippskontroll

Den driftsansvarlige skal ha et program for utslippskontroll som redegjør for utslippskontrollen og kvalitetssikringen i pkt 10.1 og 10.2. Programmet skal holdes oppdatert og inngå i virksomhetenes internkontroll[6].

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver.
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå.

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Valgt frekvens for tredjepartskontroll og for deltakelse i ringtester skal også fremgå av måleprogrammet. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

10.4 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Den driftsansvarlige skal hvert år innen 1. mars rapportere til forurensningsmyndigheten. Rapporteringen omfatter all forurensning, avfall, energi og andre miljømessige forhold ved virksomheten.

For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene i punkt 3.1 og 4.1 ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, vil forurensningsmyndigheten ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise og eventuelt strengere grenser.

Dersom virksomheten har overskredet grenseverdier som gjelder under normale driftsforhold, og den driftsansvarlige vil hevde at dette skyldes situasjoner som nevnt i note til tabell under punkt 3.1 og 4.1, må den driftsansvarlige redegjøre nærmere for årsakene.

[6] Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

11 Miljøovervåking

11.1 Overvåking av resipient og vannforekomst

Bedriften skal sørge for overvåking av effekter av utslippene til Åheimsvassdraget og Vanylvsfjorden i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingsprogrammet skal forelegges Statsforvalteren for eventuelle merknader innen 01.07.2026.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusivt sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø.

12 Miljørisikoanalyse og beredskap mot akutt forurensning

12.1 Miljørisikoanalyse

Den driftsansvarlige skal til enhver tid ha oversikt over alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Den driftsansvarlige skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Denne risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom og klimaendringer.

Den driftsansvarlige skal sørge for kartlegging av potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft.

12.2 Risikoreduserende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen, jf. punkt 12.1, skal den driftsansvarlige, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette risikoreduserende tiltak for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Med risikoreduserende tiltak menes både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak.

12.3 Beredskap mot akutt forurensning

Dersom iverksatte risikoreduserende tiltak etter punkt 13.2 ikke har redusert risikoen for akutt forurensning[7] til et akseptabelt nivå, skal virksomheten etablere beredskap, med tilhørende beredskapsplan, med utgangspunkt i virksomhetens miljørisikoanalyse.

Beredskapsplanen skal beskrive beredskapens organisering og utstyr, og angi responstid og innsatsplaner.

Beredskapen skal være tilpasset den restrisikoen som gjenstår etter at risikoreduserende tiltak er gjennomført[8].

[7] Jf § 38 i forurensningsloven
[8] Jf § 40 i forurensningsloven

Den driftsansvarlige skal etablere en beredskapsorganisasjon med nødvendig personell og utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for restrisikoen.

Beredskapen skal øves minst en gang per år.

13 Eierskifte, omdanning mv.

Den driftsansvarlige skal sende melding til forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter at aksjene eller andelene i den driftsansvarlige overdras til ny eier eller den driftsansvarlige får ny eier med bestemmende innflytelse.

Dersom den driftsansvarlige skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller driftsansvaret skal overføres til en ny driftsansvarlig, gjelder følgende:

a. Den driftsansvarlige for virksomhet som ikke har krav til finansiell sikkerhet i sin tillatelse eller i forskrift, skal sende melding til forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter gjennomføring.

b. Den driftsansvarlige for virksomhet som har krav til finansiell sikkerhet i sin tillatelse eller i forskrift, skal sende melding til forurensningsmyndigheten i god tid før planlagt gjennomføring. Ny driftsansvarlig kan ikke drive i henhold til tillatelsen før forurensningsmyndigheten har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra den nye driftsansvarlige. Tidligere driftsansvarlig er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

14 Nedleggelse og driftsstans

Ved nedleggelse eller driftsstans skal den driftsansvarlige sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr, biprodukter og avfall tas hånd om på forsvarlig måte. Den driftsansvarlige skal rapportere om iverksatte tiltak til forurensningsmyndigheten innen tre måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporteringen skal også omfatte dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell kjøper.

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den driftsansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand.

Den driftsansvarlige skal også for nedleggelsesåret rapportere i henhold til punkt 10.4.